

UUTISJYVÄT

Laura Parmainen sen todistaa: Elämä on asenteesta kiinni

Sotkamosta maitotilan vuokrannut Laura Parmainen on kotiutunut hyvin kuntaan, josta ei tuntenut ennen muuttoa ketään. Hän vuokrasi vuoden alusta Sotkamosta maitotilan ja hoitaa nyt puolta sataa lypsävää. Vuokrattuja peltoja on viljelyssä lähemmäs sata hehtaaria. Ihan metsästä ei päätös maitotilalliseksi lähtemisestä tullut.

- Vanhemmillani on lypsykarjaila, joten omakin tuotantosuunta on ollut alusta asti selvä, Suomus-

salmelta kotoisin oleva Parmainen kertoo. Kun vuokrattavan tilan omistajat ottivat yhteyttä, oli päätös nopea, sillä Parmaisen omalla kotitilalla sukupolvenvaihdos ei vielä ollut ajankohtainen. Nyt on kohta vuosi päätöksestä kulu-
nut, mutta Parmaista ei kaduta.

- Päätös on oikea ja tuntuu edelleen oikealta, eihän tällä alalla tehdä lyhytjänteisiä päätöksiä, Laura Parmainen sanoo. Ensimmäinen kesä ei ole tuonut yllätyksiä, mutta kyllä kokonaisuuden yhteensovittaminen luo haasteita.

- Aikaa ja rahaakin saisi kylä olla enemmän, hän nauraa. Apua hän saa tarvittaessa muilta maanviljelijöiltä, joita on tavannut erilaisissa järjestötapahtumissa.

Parmainen on vuokrannut tilan kymmeneksi vuodeksi. Alalle lähteminen ei pelottanut, vaikka viime kasvukausi oli

säiden takia vaikea ja kannattavuuskriisistä on puhuttu jo pidemmän aikaa. Nyt ensimmäinen kesä on takana.

- Kasvukauden kannalta kesä on vielä kesken ja onhan se aina uuden opettelua hypätä uuteen ympäristöön ja kantaa vastuun kaikesta, hän sanoo ja huokaisee sitten, kun koneet ovat talvi te-
loilla ja nuoriso navetassa.

- En tietenkään olisi tähän lähtenyt, jos olisin peruspessimisti, eikä tätä jaksaisi, jos navetan oven avaaminen kehtuuttaisi. Elämä on asenteesta kiinni, Laura Parmainen sanoo. Tilan tulevaisuuden Parmainen näkee puhtaasti maidontuotannossa, kasvusuunnitelmia Lauralla ei vielä ole.

- Ensin on saatava hiottua tuotanto olemassa olevissa tiloissa sille tasolle, kun mahdollisuuksia on. Ei se päiden määrä, vaan viimeisen viivan alle jäävä summa. Vaikka eihän laajentamista pitäisi koskaan ajatella suppeasti vain parsipaikkojen lisäämisenä, hän toteaa. Tilalla Laura saa olla melkoinen monitoimimainen.

- Ihminen osaa tehdä ne asiat, mitkä hän haluaa.

Usein pankkitilin saldo kertoo, että on syytä haluta. Aika lailla kaikki onnistuu, ja aina on joku jolta voi soittaa ohjeita, Laura summaa, maatilalla tilanteisiin ei voi jäädä makaamaan.

Tilalla asuvat lehmien seurana kaksi kissaa, kanoja ja poro josta Parmainen on ajatellut kouluttaa vetoporon. Se on kiireiden vuoksi vielä jäänyt. Työtunteja tulee tehtyä kellon ympäri, mutta yöunista yrittäjä ei tingi.

- Tasapaino työn ja vapaa-ajan sekä yritystoiminnan ja luonnon välillä on minulle erittäin tärkeää.

Parasta työssä on, että siinä saa hallita koko palettia: eläinten hoito, konetyöt ja korjaukset sekä kirjanpito kuuluvat kaikki siihen, hän sanoo. Laura Parmainen vannoo myös verkostoitumisen ja lähteisten nimiin.

- Verkostoitumisen, sosiaalisen median ja ennen kaikkea ystävien ja perheen tukea ei koskaan pidä aliarvioida. Ne ovat niitä voimavaroja, joiden avulla selvittäään myös raskaimpien päivien yli, hän sanoo.

*Tekstin koonnut: Tuula Uitto
Kuvat: Laura Parmainen*

MTK ja Maaseudun Tulevaisuus -kilpailu 2016

Miehillä ei ollut loppumetreillä nokan koputtamista, kun lukijat äänestivät suosikkiaan jatkoon Maaseudun Tulevaisuuden ja MTK:n Maaseutunuorten yhteisessä kilpailussa.

Kilpailun lopulliselle voittajalle, nuorelle eturivin ruuantuottajalle, myönnetään Maaseudun Tulevaisuus -palkinto lehden 100-vuotisjuhlassa Finlandia-talossa 26.10.

Kymmenestä ehdokkaasta kilpailun viimeiseen osuuteen eli tuomariston valittavaksi pääsevät – etunimen mukaan aakkos-

järjestyksessä lueteltuina – Laura Parmainen Sotkamosta, Mervi Metros Vehmersalmelta ja Niina Mayer Lempäälästä.

Parmainen on maidontuottaja, Metros luomuylämaankarjan- ja hunajan tuottaja ja Mayer naudandelihan-, luomusiipikarjan ja -viljantuottaja. Voittajat kahmivat 41 prosenttia runsaasta 8 500:sta annetusta äänestä.

Kolmen viimeiseen osuuteen pääseen keskinäistä järjestystä ei kerrota julkisuuteen ennen lopullisen tuloksen julkistamista. Järjestystä

ei tiedä myöskään voittajan valitseva raati.

Laura Parmainen on iloinen ehdokkuudestaan ja sijoituksestaan.

- Onhan se erittäin hieno kun-
nianosoitus alalle, meille nuorille yrittäjille ja naisille. Ala tarvitsee erilaisia tapoja toteuttaa toimintaa, ja pioneereja tarvitaan. Olen erittäin kiitollinen kaikista äänistä äänestyksessä. En kyllä ajatellut, että kilpailussa näin pitkälle pääsisin, hän sanoo.

Teksti ja kuva: MTK

Kolme naista, kolme kärkisijaa.

Pääkirjoitus

Puheenjohtaja

Vaakakupissa

Tuottajaliiton ensi vuoden budjettia suunnitellessamme olemme joutuneet pohtimaan, mikä on toiminnassamme keskeisintä. Yhteiskunnan säästötalkoot kohdistuvat jäseniimme ja sitä kautta järjestöön. Järjestötyön hyvän hoitamisen kannalta merkittävä uhka on lomitussääntömuutosten ja mahdollisuus käyttää maksettua sijaispua luottamustehtävien hoitamiseen. Pohjoisen tuottajaliittomme edunvalvonnan kannalta tämä on erityisen ongelmallista. Jäsenistössämme on runsaasti karjatilallisia ja etäisyydet Simonkadulle järjestön kokouksiin ovat pitkät. Järjestössä ja jäsenistössä on syytä vakavasti pohtia, miten saamme toimintaamme osallistumaan jatkossakin motivoituneita kotieläintalouden harjoittajia nostamaan esille alueemme näkökulmia valtakunnallisessa edunvalvonnassa. Tuottajaliitto ja keskusliitto joutuvat ottamaan entistä suurempaa taloudellista vastuuta osallistumisen kustannuksista. Toisaalta mahdollisuutena on sähköisten kokousten entistä laajempi käyttäminen ja siten matkapäivien säästäminen sekä toimi- että luottamushenkilöiltä.

KELA:n eläkkeelle jäävä pääjohtaja Liisa Hyssälä on ansiokkaasti nostanut esille umpikujan, johon nykyisen sosiaaliturvajärjestelmän kasvavat kustannukset ovat johtamassa. Olen usein siteerannut erästä puolueaktiivia, joka puoluekokousaloitteeksi esitti kysymystä ”Mihin ne kaikki rahat on menneet?”. Yksi vastaus tähän perustavaa laatua olevaan kysymykseen oli mm. Maaseudun Tulevaisuuden selvitys, jossa todettiin asumistuen menevän suurelta osaltaan kaupunkiin, joissa kasvava asukasmäärä nostaa vuokratasoja. Onko siis koko yhteiskunnan etu, että väestö keskittyy kasvukeskuksiin ja etenkin, jos yhteiskunta toimillaan pyrkii vauhdittamaan tätä kehitystä?

Nykyisen maatalouden kannattavuuskriisin aikana yhteiskunnallisessa keskustelussa on osoitettu suhteellisen suurta ymmärrystä maatalouden tukijärjestelmää kohtaan. Viesti viljelijöiden tukalasta tilanteesta on mennyt läpi ihmisten tajuntaan. Samaan aikaan epävarmassa maailmantilanteessa huoltovarmuuden merkitys on saanut aivan uutta painoarvoa. Viljelijöiden sosiaaliturva; valtion osuus eläkejärjestelmän ja lomitusten kustannuksista nostaa kuitenkin edelleen ajoittain tympeää keskustelua, johon vastaamisessa ja perusteiden selventämisessä tuottajajärjestön on syytä olla aktiivinen.

MTK on teettänyt TNS Gallupilla jälleen viljelijöille suunnatun kyselytutkimuksen heidän tulevaisuuden suunnitelmistaan. MTK Pohjois-Suomen alueen tuloksista näkyy meneillään oleva maatilojen pudotuspeli; vuosien 2015-2022 välillä maatilojen lukumäärän ennakoidaan vähenevän liittomme alueella yli tuhannella. Vuonna 2022 liiton alueella olisi n. 3200 maatilaa. Samana ajanjaksona maitotilojen määrä laskee puoleen. Noin 650 maitotilaa tuottaisi v. 2022 saman määrän maitoa kuin nykyisetkin tilat. Ainoa lohtu oman alueemme ennusteesta on, että tilalukumäärän väheneminen on meillä kuitenkin hieman hitaampaa kuin muualla maassa.

Elämässä ainoa pysyvä asia on muutos. Linaan erästä viljelijää, jonka tilalla syksyllä vierailimme. Hän sanoi, että tilan kehittämisessä on koettu pitää mielessä, että olisi aina muitakin vaihtoehtoja. Se on hyvä ohjenuora. Tekemisessä pitää olla innostusta ja intohimoa, mutta ei saa sulkea itseltään kaikkia muita vaihtoehtoja.

Rauhallista syksyä työteliään kesän jälkeen

Tarja Bäckman

Uutta kohti

Kevään traktorimarssin johdosta saadut lupaukset alkavat saada lihaa luiden ympärille. Välittömästi marssin jälkeen hallitus perui aikaisempia kansalliseen sekä lfa-tukeen aiottuja leikkauksia 34 miljoonaa euroa. Budjettikehysneuvotteluissa sovittiin 50 miljoonan euron tukipaketista, josta tämän vuoden osuus on noin 29 miljoonaa euroa. Ensi vuoden osalta hallituksen esitys toisi helpotusta lomituskasuihin, joka omalta osaltaan tukee viljelijöiden jaksamista sekä lomittajien työllistymistä. Myös epäoikeudenmukaiseksi koettuun lomitukseen varallaolokorvaukseen tulisi merkittävä alennus. Hallituksen budjettilakina tekemä esitys lomituskasujen alentamisesta koskisi siis vain ensi vuotta, mutta lomaan oikeutettujen määrän voimakas väheneminen, keskimäärin noin kymmenen prosenttia, mahdollistaisi lomituskasujen kohtuullistamisen myös jatkossa. Myös kasvinviljelytilojen loma-oikeuden poistaminen tulee ottaa uuteen tarkasteluun ja siinä etenkin sijaispuna käyttä sairastapauksissa pitää olla mahdollista lomituspalvelulain mukaan. Lisäksi esityksen mukaan tilojen tilapäisiä maksuvalmiusongelmia helpotettaisiin investointilainojen lykkäysvuosien lisäämisellä kolmella vuodella sekä myöntämällä pankkien antamille maksuvalmiuslainoille valtioneuvoston. Toivottavasti nämä toimenpiteet sekä investoinneille tiloille suunnattava erityistuki auttavat tiloja välttämään ajautumasta täydelliseen maksukyvyttömyyteen.

Hallituksen sekä komission kriisitöimenpiteet ovat pitkälti maidontuotantopainotteisia ja varsinkin syksyn edetessä viljasektorin ahdinko kasvaa huolestuttavasti. MTK on kantanut huolta neuvotteluissa ja esityksissä myös muiden tuotantosuuntien kriisiytymisestä, mutta suoraan esimerkiksi sianlihan tuotantoon tai viljanviljelyyn suunnattua kriisitukea ei ole näillä näkymin saatavissa. Sianlihan osalta EU-komissio ei tunnista ongelmaa olevan, sillä hinta Keski-Euroopassa on lähtenyt nousuun ja komissio katsoo markkinoiden hoitavan asian. Komissio on tavallaan oikeassakin, sillä vain markkinoiden vetovoiman kautta maataloustuotteiden hintataso on mahdollista saada kestävä tasolle. Viljantuotannossa maailmalla on saatu hyvä sato, jonka mukaan viljan perushintataso määräytyy. Lisäksi Suomessa ns. Itämeri-lisä laskee viljan hintaa noin kolmekymmentä euroa tonnille. Oma lukunsa on viljamarkkinoiden toimimattomuus, jonka seurauksena Hämeeseen perustettiin viljakauppaan toimimaan viljelijöiden omistama viljaosuuskunta, ViljaTavastia, jonka tavoitteena on toimia viljakaupassa nimenomaan viljelijälähtöisesti.

Viime kuukausina on lehtien otsikoissa ja sosiaalisessa mediassa käyty kiivasta keskustelua ns. hömppäheinän viljelystä ja sen oikeutuksesta. Todellisuudessa Suomessa tuotetaan rehuviljaa enempi kuin sitä käytetään ja siksi pinta-alaa on järkevääkin käyttää muuhun kuin pelkästään ohran viljelyyn. Karjatalouden vähenemisen johdosta viljan kotimainen käyttö vähenee ja tällä menolla tuotamme kohta hömppä-ohraa, joka ei ole kenenkään etu. Kevyen ja roskaisen ohran tuotanto-vaikutus on olematon ja pahimmillaan tuotamme peltoihimme seuraaville sukupolville mittavan rikkaruohojen siemenpankin; emmehän me sitä halua. Viljan ja etenkin ohran osalta on mietittävä kyllä muitakin vaihtoehtoja. Voisiko vaihtoehtona olla valkuais- ja öljykasvit? Suomen valkuaisomavaraisuus on pahasti pakkasella, joten tarvetta kotimaiseen vaihtoehtoon luulisi olevan. Valkuaisomavaraisuudesta on puhuttu vuosien ajan, mutta lopullinen läpimurto puuttuu. Tukien suuntaamisella pystytään ohjaamaan tuotantoa haluttuun suuntaan, suojavaikokurssien menestys osoitti kyllä asian. Myös jalostavan teollisuuden on ilmaistava selkeästi haluavansa kotimaista GMO-vapaata valkuaisa. Neuvonnalla ja hankemaailmalla on oma tärkeä roolinsa viljelyn edistämässä.

USA:n presidentin vaalien yhteydessä olemme kuulleet kuinka kampanjoissa käytetään osatotouksia ja vääristelyä. Pääasia tuntuu olevan, että haluttuun päämäärään tulee päästä, vaikka asioiden todennäköisyydestä hieman poiketaankin. Samaa kulttuuria tuntuu olevan havaittavissa myös meidän elintarvikekaupassa. Tästä käynee esimerkiksi viime aikoina paljastunut Lidl-ketjun täysin vastuuton suomen lipun käyttö omassa markkinoinnissaan. Se, että tuotteen kyljessä on suomenkieliset tarrat, ei tarkoita automaattisesti sitä, että tuote on valmistettu suomalaisesta raaka-aineesta ja Suomessa. Väistämättä tällä menettelyllä halutaan horjuttaa kuluttajien luottamusta kotimaisuuteen ja etenkin Hyvää Suomesta -merkkiä kohtaan. Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei ole julkisesti tuominut tällaista vääristelevää markkinointia, jota suuresti ihmettelen. Ollaanko Suomessa rähmällään suurten kansainvälisten toimijoiden edessä ns. kuluttajien näennäisen edun nimissä. Haluaisin muistuttaa, että kuluttaja-asiamiehen tulee valvoa kuluttajansuojalain toteutumista, jonka mukaan markkinointi ei saa olla hyvän tavan vastaista eikä markkinoinnissa ja asiakassuhteissa saa käyttää kuluttajien kannalta sopimatonta menettelyä.

Jari Ahlholm
puheenjohtaja, 050 - 533 9796
jari.ahlholm(at)mtk.fi

UUTISJYVÄT MTK-POHJOIS-SUOMEN JÄSENLEHTI 2 • 2016

JULKAISIJA
MTK - Pohjois-Suomi

Oulun toimisto
Rautatienkatu 16 C 22,
90100 Oulu
puh. 020 413 3500

Kajaanin toimisto
Kauppakatu 25 A,
87100 Kajaani
puh. 020 413 3370
www.mtk.fi/liitot/
pohjoissuomi

PÄÄTOIMITTAJA
Tarja Bäckman

TOIMITUS
Tuula Uitto
tuula@kristallijulkaisut.fi
p. 050 4646 777

PAINOPIIKKA
Eco Print Oy, Iisalmi
puh. (017) 814 642
www.ecoprint.info

Vieraskynä

Vuosikymmenten varrelta

Aloitin yli kolmekymmentä vuotta kestäneen työni Pohjois-Pohjanmaalla 1982 nurmiviljely- ja kylvösiemenagronomina Oulun Maaseutukeskuksessa ("Tallousseuran konsulenttina") ja päätin sen hallinnossa, ely-keskuksessa 2016. Joskus tuntuu, että mikään ei muutu, mutta pitemmässä katsannossa moni asia on luonut nahkansa.

1980-luvun isoja neuvonta-asioita olivat mm nurmisiemenen laatuasiat. Toimialueeseen kuuluivat myös Kainuu ja Lappi. Nurmien huono talvehtiminen johtui pitkälti villinä rehottavasta heikkolaatuisen siemenen kaupasta. Sen ajan monille isännille riitti, että itävyysprosentti oli korkea, lajikkeesta ja vakuustodistuksesta viis, kunhan hinta oli alhainen. Niinpä mm Lapissa myytiin timoteilajikkeita, jotka talvehtivat tuskin edes Etelä-Suomessa.

Toisena keskeisenä neuvontakohteena oli viljavuustutkimus, jota silloin vain harvat teettivät. Kolmas uusi asia oli hivenlannoitus. Sen merkitystä kasvien kasvulle, kotieläinten terveydelle ja tuotantokunnolle ei oikein tahdottu ottaa todesta. "Jos sitä noin vähän tarvitaan, tarvitaanko ollenkaan?" Tämän päivän viljelijälle aika outoja näkökantoja.

90-luvun alussa Nivalan isännät uhkasivat potkuilla, kun Maaseutukeskuksen johtajana annoin silloisen talousagronomin puhua ja

kirjoittaa, että taloudellisinta (silloisissa olosuhteissa) olisi kasvattaa lypsykarjan koko 30 lehmään. Se oli kuulemma yllyttämistä kolhoositalouteen.

Luomusta puhuttiin jo 80-luvulla ja nimenomaan kiisteltiin. Pohjois-Pohjanmaalla kiistelyt laantuivat, kun Maaseutukeskuksen neuvot pystyivät sujuvasti neuvomaan sitä tuotantotapaa, josta asiakas oli kiinnostunut. Kuinka ollakaan, olemme nyt Suomen luomuisin maakunta yli 20%:n luomupelto-osuudellamme!

Kuluttajien suhtautuminen alkutuotantoon on tehnyt täyskäännöksen. Kun 1960-luvulta 90-luvun lopulle tuottaja-kuluttaja asetelma oli kuin "kissa-koira-suhde", voi 2000-lukua sanoa jo kaveeraamiseksi.

Kuluttajia on alkanut lisäksi kiinnostaa muikin kuin tuotteen hinta. EU-jäsenyyden myötä suomalaiselle kuluttajalle kirkastui, että puheet salmonellan yleisyydestä, ruokamyrkytys-epidemiaista ja antibioottien jatkuvasta syöttämisestä tuotantoeläimille muualla maailmassa eivät olleetkaan pelkkää MTK-laista propagandaa.

Kuluttajakentän monimuotoistuminen on myös luonut mahdollisuuksia sekä pienimuotoiselle tuotannolle että -jalostukselle.

Tulevaisuus ei liene sen haastettomampaa kuin menneisyyskään, mutta kykymme ja

ymmärryksemme varautumiseen ovat parimmat. Ilmastonmuutos on tulossa, se ei ole mikään "uskon, en usko"-asia. Peltojen vesitalous joutuu koville sademäärän kasvaessa, ikäviä seurauksia on voinut havainnoida jo monena kasvukautena.

Viisasta olisi vähentää yksipuolista viljan tai perunan viljelyä ja alkaa kasvattaa maan eloperäisen aineksen määrää, muutoin tiivistyminen ja runsas vesi muuttavat pellot ankkalammikoiksi. Digitaalisuuden hyödyntäminen pitää ottaa vakavasti, sen avulla voidaan säästää kustannuksia ja parantaa laatua. Ilmastonmuutos mahdollistaa jopa uusien viljelykasvien viljelyn ja internet kaupan, vaikka maapallon toiselle puolelle.

Pelottavin uhka tällä hetkellä lienee maailman kiristynyt poliittinen ilmapiiri. Epäonnistuneen politiikan seurauksena alkaneet viime vuosien kansainvaellukset ovat saamassa tulevaisuudessa seuraa ilmastonmuutoksen aiheuttamista väestön muuttoliikkeistä.

Maatalouden menestymiseen ja viljelijöiden toimeentulon varmistamiseen vaikuttavien tahojen olisi viimeistään nyt hyvässä yhteistyössä tehtävä kaikkensa, että maassamme säilyy kohtuullisen omavaraisuuden mahdollistava määrä kannattavaa, monipuolista tuotantoa ja mieluummin tasaisesti eri puolilla Suomea. Ei pidä kuluttajien eikä

päättäjien tuudittautua siihen uskoon, tulevaisuus otetaan haltuun ilman omaa alkutuotantoa.

Lämmin kiitokseni Pohjois-Suomen viljelijöille ja muille maaseutuyrittäjille vuosikymmenten antoisasta ja joskus värikkäästäkin yhteistyöstä ja voimia arvokkaaseen työhönne!

*Leila Helaakoski
agronomi, maanviljelysneuvos*

MTK 100 vuotta kasvua - juhlavuosi 2017

Suomalaisella maaseudulla, ruoantuotannolla ja metsätaloudella on aina ollut merkittävä rooli itsenäisen Suomen historiassa. Yhdessä ne muodostavat vahvan kasvutarinan. Maaseudulla tapahtuu kasvun ihme joka vuosi, toisaalta bionalouden uudet innovaatiot luovat meille tulevaisuuden kasvua.

MTK 100 vuotta kasvua -juhlavuoden ohjelma kutsuu kaikkia osallistumaan. Luvasa on maaseudun elinkeinojen kuluttajatyöhön, edunvalvontaan, tutkimukseen sekä maaseudun kulttuuriin ja sivistykseen liittyvää ohjelmaa. Juhlavuoden tavoitteena on maaseudun elinkeinojen ammattitilpeuden vahvistaminen. Juhlavuosi kokoaa yhteen järjestön kaikkia tasoja ja jäsenistöä kertomaan maa- ja metsätalousyrittäjien kasvutarinoita suomalaiselta maaseudulta. Yhdessä tuotamme juhlavuoden tapahtumia ja muuta ohjelmaa ympäri Suomen.

Alueellisesti juhlavuosi näkyy myös seuraavien tapahtumien kautta: Oulussa on ajalla 20-26.3.2017 nähtävillä MTK 100 juhlavuoden Heijastukset -videotaideteos, jonka on tehnyt mediataiteilija Teemu Lehmusruusu. Samassa yhteydessä pidetään juhlavuoden alueelliset avajaiset. Elokuun viimeisellä viikolla eri puolilla liiton aluetta järjestetään Syödään yhdessä- tilaisuuksia, joiden puitteissa kokoonnutaan nauttimaan hyvästä kotimaisesta ruoasta muun muassa luonnossa paljaan taivaan alla.

Liiton oma 100 vuotisjuhla on 11.11.2017 Oulussa Radisson Blue Hotellissa.

Juhlavuosi 2017 tehdään yhdessä!

MTK Pohjois-Suomen edut jäsenilleen 2016

- Hammaslääkäriasema Aaria tarjoaa erikoistuna hammashoidon suunnittelukäynnin 25 euron hintaan. Aika varataan numerosta (08) 534 8100. Yrityksen kotisivut: www.hammasaaria.fi
- Mökkilomia: Kurttilan lomamökeistä 10 %:n alennus. Yhteydenotot 0400 424 130 tai 0400 774 903. Yrityksen kotisivut: www.kurttilanlomamokit.fi
- Oulun koru antaa 10-25 %:n alennuksen MTK:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuotteista. Puh. 044 74 3528, oulunkoru@oulunkoru.fi Yrityksen kotisivut: www.oulunkoru.fi
- Kajaanissa Kultaseppä Riihijärvi tarjoaa 15 %:n alennuksen normaalihintaisista tuotteista (ei koske Kalevala-koruja, eikä kulta- ja kelloseppäntöitä sekä varaosia). Puh. 08 6131554
- MTK-Pohjois-Suomen ja Suonentieto Oy:n yhteistyösopimuksen perusteella tuottajaliiton alueen MTK-jäsenet saavat 15 % alennuksen pysyvän käyttöoikeuden ohjelmistokokonaisuuden hankintahinnasta (Maatalousneuvos tai Agrineuvos). Alennus ei koske vuokrasovelluksia, SaaS-palvelua (pilvipalvelu) eikä huoltosopimusta tai päivitysmaksuja. Jäsenyyden toteamiseksi on tilauksen yhteydessä annettava jäsentunnus. Tilaukset: puh. (017) 264 2642/ myynti. www.suonentieto.fi
- Sähkösojimus: Loiste Energia Oy tarjoaa MTK:n jäsenille sähköenergiaa jäsenetuhinnalla. Lisätietoa puh. 0800 92000, www.loiste.fi
- Woikoski Oy antaa jäsenetua hitsauskaasuista ja kaasupullovuokrasta sekä uutena etuna myös hitsaustarvikkeista. MTK:n jäsenille myönnetään jäsenetuna -30%:n alennus listahintaisista hitsauslisäaineista sekä katkaisu- ja hiontalajikoista. Kevään kampanjatuotteena EWM Pico 162 puikkohitsauskone hintaan 550 € (sis. Alv 24%). Tutustu etuihin liiton nettisivuilla tai kysy Woikosken toimipisteistä.

- Yrityksen kotisivut: www.woikoski.fi.
Lisätietoja Oulun toimipisteeltä puh. 040 196 2006 tai s-posti oulu@woikoski.fi
- Asianajotoimisto Kai Rissanen Ky tarjoaa MTK-Pohjois-Suomen jäsenille yrittäjinä ja yksityishenkilöinä laaja-alaisesti juridisia palveluja sekä avustaa heitä mahdollisissa oikeudenkäynneissä. Lisätietoa: Asianajaja, varatuomari Kai Rissanen, Kauppakatu 26 A 2. krs, 87100 Kajaani, p. 045 848 2362, faksi (08) 6130362, kai.rissanen@lakikainuu.fi www.lakikainuu.fi
 - Rokua health & spa
Rentoudu Rokualla 2016; sisältönä majoitus 2 h puolihoidolla, lisäksi Tanita-kehonkoostumusmittaus ja rokoalainen päähieronta, hintaan 190 €/hlö/2 vrk 01.09.-15.12.2016 pois lukien juhlapyhät ja tapahtumaviikonloput. Katso lisää www.rokua.com
Varaukset koodilla: MTK 2016, myynti@rokua.com tai puh: 020 781 9200.
 - Valtavalo Oy ja Paikallis-Sähkö Oy yhteistyössä LED-valoputket maatalouden tuotantotiloihin 10-15 % alennuksella normaalihintaisista. Valtavalo on LED-valoputkien ja valaistusinformaation tuottaja. Paikallis-Sähkö on Valtavalon LED-valoputkien ja valaisimien hankintakanaava MTK:n jäsenille kampanjahintaan (tuotteet, vuokra/leasing).
Yhteystiedot: työnjohtaja Veijo Malinen, veijo.malinen@paikallis-sahko.fi, puh. 044 062 9122 tai myyntijohtaja Matti Tossavainen, matti.tossavainen@valtavalo.fi, puh. 040 730 2172
 - MTK Nivalan omistama tasokas loma-asunto Vuokatissa varattavissa nyt kaikille MTK Pohjois-Suomen jäsenille jäsenetuhintaan. Huoneiston esittely ja hinnat löytyvät MTK Nivalan nettisivuilta www.mtk-nivala.fi. Varauksia hoitaa MTK Nivalan sihteeri Ari Eteläniemi, puh 044 344 1150 tai sähköposti sihteeri@mtk-nivala.fi

Hankeuutisia

Harava-hankkeella maatalouden kannattavuuden kimppuun

Heidi Kumpula

Hankkeessa maatalouden kannattavuutta pyritään parantamaan muun muassa tuomalla esiin kuluttajille tietoa vastuullisesta ruuantuotannosta, paikallisen ruuantuotannon merkityksestä sekä maaseudun ammattiteistä.

- Erityisenä kohderyhmänä tulevat olemaan koululaiset ja opettajat järjestämällä kouluvierailuja ja tilavierailuja, Kumpula sanoo. Maatalouden jatkuvuuden turvaaminen on elintärkeää, jotta esimerkiksi Kainuu pysyy asuttuna myös maaseudulla.

- Olennaisesti tähän liittyvät sukupolvenvaihdokset, joita on tehty valittavan vähän viime vuosina Kainuussa, Kumpula pahoittelee. Hankkeessa pyritään tuomaan esille nuoria, innostuneita viljelijöitä median avulla, järjestämällä infoja sukupolvenvaihdoksista ja poistamaan harhakuvia nykyajan maataloustyöstä.

- Uuden tekniikan ja automatisoinnin avulla maaseutuyrittäjillä on joustavuutta esimerkiksi navetassa, ja jokaisen maaseutuyrittäjän tulisi olla ylpä tekemästään työstä suomalaisen ruuantuotannon puolesta, Kumpula painottaa.

Maailman muuttuessa yhä enemmän digitaaliseksi, myös hankkeessa pyritään lisäämään ja tuomaan uusia toimintatapoja niin maaseutuyrittäjien kuin sidosryhmien pariin, kuten videoneuvottelut, teemapalaverit, tukinetti.net-sivuston käyttö tukikohtana kaikille kohderyhmille.

Maaseutuyrittäjien osaamisen taso ja maatalouden kannattavuus ovat kytköksissä toisiinsa tiiviisti.

- Hanke järjestää koulutuksia viljelijöille mm. verotuksesta, maataloustuista, yrittäjyydestä. Se pyrkii myös jakamaan ajankohtaista tietoa hankkeiden tuloksista viljelijöille ja näin lisäämään esimerkiksi tutkimustietoa nurmipeltojen satomäärien nostamisesta, Kumpula luettelee.

Yhteistyötä ja neuvova Tukinetti
Hanke tiedottaa vahvasti Tukinettiä (www.tukinetti.net) ajankohtaisista asioista.

- Sidoryhmytyöskentely on yksi tärkeimpiä toimintoja hankkeessa, koska näin päällekkäisyyksiä vältetään eri hankkeiden toiminoissa ja voidaan jakaa arvokasta tietoa ja ideoita, Kumpula muistuttaa.

Hankeyhteistyötä tiivistetään esimerkiksi säännöllisillä kokoontumisilla ja tapahtumilla. Hanke myös koordinoi Kainuun maa- ja elintarviketalouden teemaohjelmaa muun muassa toimimalla hankkeiden ohjausryhmissä ja pyrkii seurannan kautta varmistamaan, että teemaohjelman alla toteutettavat muiden toimijoiden hankkeet vastaavat suunnittelun, toteutuksen ja vaikuttavuuden osalta teemaohjelmassa asetettuihin painopisteisiin ja tavoitteisiin.

- Tavoitteisiin kuuluu myös aktivoinnin kautta varmistaa, ettei teemaohjelmaan kirjattuja tavoitteita ja toimenpiteitä jää toteutumatta, vaan havaitut puutteet korjataan suunnittelemalla puutteisiin vastaavia hankkeita, Heidi Kumpula ynnää. Hanke- maailmassa tiivis yhteistyö useimmiten lisää hankkeiden vaikuttavuutta ja luo tärkeää

yhteishenkeä sidoryhmien välille. Hankkeen kohderyhmänä toimivat muun muassa sidoryhmät, kuluttajat, maaseutuhallinto, viljelijät, rahoittajat ja viranomaiset.

- Tiedottaminen on yksi keino vaikuttaa asioihin, kun maataloudessa ollaan taloudellisissa ongelmissa, Kumpula sanoo. Kehittämishankkeissa vaikuttavuus näkyy useasti vasta hankkeen loppupäässä tai jopa sen jälkeen.

- Vaikutus ei näy heti, vaan on kehitysprosessi, joka konkretisoituu hitaasti, Kumpula muistuttaa.

Tuottajahintojen laskeminen on yksi suurimmista kipukohdista tällä hetkellä maatalojen tuottavuudessa. Tilanteeseen ei ole nopeaa ratkaisua. Omasta mielestäni on tärkeää pohtia sitä, mikä auttaa tiloja ahdingossa, ei sitä mikä ei auta. Hankkeiden tuloksia voidaan pitää vähäpätöisinä, mutta tarkasteltaessa niitä pitkällä juoksulla ne eivät missään nimessä ole turhia. Jos tiedottamalla voidaan saada esimerkiksi kuluttajat tietoisiksi kotimaisen ruuantuotannon puhtaudesta ja tärkeydestä, on jo saatu paljon aikaan.

Kaupunkitaustaa hän ei ole kokenut kriittiseksi heikkoudeksi omassa osaamisessaan, vaan on aina pyrkinyt kehittämään itseään osaamisen puolesta.

- Lisäksi kaupunkitaustani tuo mielestäni tiettyä objektiivisuutta katsantooni maataloudessa, hän toteaa.

Fakta: **Kuka:** Heidi Kumpula, hankevetäjä MTK Pohjois-Suomen MaaseutuHarava-hankkeessa

Mistä tulet: Olen kotoisin Kainuusta, alun perin Kuhmosta. Olen viettänyt Kainuussa suurimman osan elämästäni. Savossa olen asunut sekä opiskelun että työn puolesta. Muutin keväällä 2016 Iisalmeista Kajaaniin. Iisalmeissa työskentelin ProAgria Pohjois-Savossa kasvintuotannon asiantuntijana.

Koulutus: Olen koulutukseltani AMK-agrologi. Valmistuin Savonia-ammattikorkeakoulusta Iisalmeista vuonna 2010. Suuntauduin opinnoissani maaseudun kehittämiseen ja opiskelin mm. Unkarissa kolme kuukautta mm. EU:n maatalouspolitiikkaa.

Kytös maaseutuun: Perhetaustani olen "asfalttiagrologi" eli perheeni ei työskentele maaseudun parissa. En kuitenkaan viihdy kaupungissa vaan asumme maalla avo- puolison kanssa. Maaseudun rauha ja hiljaisuus ovat mukavaa vastapainoa välillä hektiseen hanketyöhön.

Lehtovaaran tilalla uskotaan maaseudun elinvoimaan

MTK Pohjois-Suomen MaaseutuHarava-hanke järjesti 22.9.2016 mediatilaisuuden yhdessä sidosryhmien kanssa Ristijärven Lehtovaaralla MTY Toni, Pirjo ja Tenho Kempin tilalla. Paikalla oli asiantuntijoita ProAgriasta, MTK:sta, KAO:sta, Osuus- kunta ItäMaidosta, Vaara-Kainuun maaseutuhallinnon yksiköstä ja ELY-keskuksesta.

Lehtovaaran tilan osakkaat tekivät mittavan investoinnin vuonna 2015 hankkimalla lypsrobotin, joka on ainoa lypsrobotti Ristijärvellä tällä hetkellä. Vaihteellinen sukupolvenvaihdos tehtiin vuoden 2014 alussa. Tilalla on lypsylehmiä tällä hetkellä noin 60 kpl ja nuorkarjaa noin 40 kpl.

Lehtovaaran tilan nuorella isännällä oli alusta alkaen visio siitä, että hän tulisi toimimaan maatalouden parissa. Kokeiltuaan maatalouskaupan alaa hän tuli siihen tulokseen, että maatalouden harjoittaminen alkutuotannossa on se hänen juttunsa. Toni Kempin kertoo olevansa 100 % maaseudun ihminen, jolle ei kaupunkielämä maistu.

Pirjo ja Tenho Kempin ovat ylläpitäneet ja investoineet koneisiin, jotta ei tulisi tilanetta jolloin useimmat koneet kaipaivat uudistamista samaan aikaan. Tämä mahdollisti sen, että isomman investoinnin tullessa konepuoli olisi ajan tasalla. Yhtymässä ovat nyt osakkaana Tenho, Pirjo ja Toni Kempin. Tonin vaimo Heli on käynyt tilan ulkopuolella töissä, auttaen samalla tilan töissä. Tällä hetkellä Heli on äitiyslomalla hoitaen heidän pientä tytärtään.

Investointien huolellinen suunnittelu ja eri vaihtoehtojen harkitseminen ovat erittäin tärkeässä asemassa, sillä kustannuksien suuruus on usein riippuvainen suunnitteluvaiheesta. Investointeihin on varauduttava ajoissa, kertoo johtaja Osmo Tiikkainen ProAgria Kainuusta. Kainuussa tänä vuonna rahoitettujen sukupolvenvaihdosten määrä on ollut vähäinen, yhteensä kolme kappaletta. Investointitukien hakemuksia on rahoitettu enemmän, kertoo yritystutkija Eeva Heikkinen Kainuun ELY-keskuksesta. Nykyinen maatalouden rahoitus mah-

dollistaa navetan peruskorjauksen eläinten hyvinvointi ja työympäristö parantavilla investoinneilla ilman suurta laajennusta. Pienikin investointi on päätös tilan jatkamisesta, se luo pohjaa tilan tulevaisuudelle ja jatkuvuudelle. Miettiessä investointia, on syytä pohtia sitä säästääkö se esimerkiksi työn määrää. Pienikin helpotus työn määrässä voi olla iso asia jokapäiväisessä elämässä.

Kemppaiset valittelevat ammattitaitoisten työntekijöiden puutteesta Ristijärvellä. Siinä tapauksessa, että tilalle tarvittaisiin lisää työntekijöitä, niiden saanti voisi olla haastavaa. Maatalouden työllisyysvaikutus on isompi kuin moni ymmärtää; navettainvestoinnit ovat kuntien merkittävimpiä investointeja ja niiden työllisyysvaikutus ulottuu useaan eri sektoriin. On tärkeää ymmärtää, että maatalouden elinvoimaisuuden avulla ylläpidetään työpaikkoja ja Kainuun pysyy asuttuna.

Kirjoittaja: Heidi Kumpula

Hankeuutisia

3M-milkkiä, mjölkkä, maitoa -hanke toi ihmiset yhteen

3M -hanke oli vuosina 2010-2014 suunnattu koko Pohjois-Pohjanmaan alueelle ja sen tavoitteena oli edistää maidontuottajien taloudellista, sosiaalista, fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia ja luoda sitä kautta mahdollisuuksia tuotannon kasvulle ja tulokellisuudelle, lisätä tuottajien ammatillista kasvua, edesauttaa vuorovaikutusta eri sidosryhmiin, syventää osaamista hyvinvoinnin esteiden omaehtoiseen ja pitkäkestoiseen ehkäisemiseen ja eliminoimiseen.

Tarkoitus oli saada mukaan myös ne tuottajat, jotka eivät tiedosta oman hyvinvoinnin merkitystä. Toimenpiteitä oli paljon: ryhmämuotoinen hyvinvointivalmennus, johon sisältyi koulutuskokonaisuuksia, jotka koostuivat hyvinvointipäivistä, teemaseminaareista, hyvinvointi- ja syventävistä jaksoista ja opintomatkoista. Kohderyhmänä oli lähes 1600 maitotilaa, joissa työskentelee yhteensä noin 2600 tuottajaa Pohjois-Pohjanmaan alueella.

Hankematka Saksaan ja Italiaan.

Hanke päättynyt, tapaamiset jatkuvat

Hankkeen päättymisestä on nyt kulunut pian kaksi vuotta. Sen seurauksena ainakin noin 20-30 henkilön porukka on jatkanut säännöllisen epäsäännöllisesti tapaamisia ja jotka ovat pitäneet yhteyttä jollakin muotoa.

- He ovat enimmäkseen tästä omasta ja naapurikunnista. Olemme tavanneet vapaamuotoisesti ja vaihtaneet pääsääntöisesti kuulumisia, kertoo Susanna Heikkilä, joka toimi myös ohjausryhmän jäsenenä. Yhteyttä on pidetty muun muassa Facebookin avulla.

- Muuten olemme nähneet maatalousyrittäjien tapahtumissa kuten konenäyttelyt, nurmipäivät, meijerin tilaisuudet, sekä kävimme yksillä 50-vuotispäivilläkin porukalla, Heikkilä jatkaa. Tosin syntymäpäivillä oltiin ihan ystävinä eikä 3M-hankkeen kautta.

- Itselleni hanke toi joukon uusia ystäviä ja tuttavuuksia. Hankkeen aikana opin ymmärtämään omia fyysi-

siä ja henkisiä voimavarojani ja sain vertaistukea ammattiin, parisuhteeseen sekä verkostoitumiseen, Heikkilä luettelee. 3M -hankkeen toimintoihin osallistui kaiken kaikkiaan noin 100 tuottajaa. Toimintaan osallistui myös nuoria tuottajaperheitä sekä tuottajia, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet vastaaviin koulutuksiin. Kaikkia meitä kuitenkin askarrutti jo hankkeen aikana, miten aktivoitua niitä viljelijöitä, jotka eivät ikinä lähde mihinkään tilan ulkopuolelle.

- Heitä kuitenkin löytyy, nyt mietimme vielä, mikä olisi oikea tapa? Heikkilä pohtii. Hankkeen tavoitteena oli auttaa maidontuottajia löytämään ja säilyttämään henkilökohtaiset keinot ylläpitää omaa henkistä ja fyysistä työkykyään niin, että lisääntyvä työmäärä ei uuvuta työntekijöitä ennen tavoiteltua

MTK:n pikkujoulu yhdisti meidät jälleen v. 2015.

Saksan opintomatalla ehdittiin pitämään myös jumppatuokio.

Kokoontumisajot Rokualla kevättalvella 2015.

eläikeikää. Työn hallinnan kehittäminen ja sen mielekkyyden säilyttäminen vahvistavat uskoa ammattiin ja tuotannon jatkuvuuteen, jolloin tuottajat voivat suositella ammattia myös tuleville tilan jatkajille. Paras

tuki on aina lähellä, se toinen tuottaja, joka tuntee maatalousyrittäjän arjen haasteet.

*Teksti: 3M-hanke, Tuula Uitto
Kuvat: Susanna Heikkilä*

**Kverneland
ENNAKKO 2017**
Tilaukset 10.11. mennessä!

Kverneland

**ESIMERKKEJÄ
ENNAKKOHINNOISTA!!!**

HAKA-TRAKTORI

2624M
NIITTOKONE
5 475 €
(norm. 6 845 €)

150S-4 paluuaura
16 116 €
(norm. 18 481)
Kiekot, 320 mm tukipyörä, hydraulinen tukipyörän vaimennin ja myös uusilla muovisiivillä!

**PERHONEN
HUIKEAAN HINTAAN**
Etu- ja takaniittokone
32 750 €
(norm. 37 329)
Etuniittokone 2832 FS
Takaniittokone 5087M

**Ennakkotilaukset
10.11.2016 mennessä!**

Haka-Traktori Oy

Kempele, Hakatie 17
Arto Pesola p. 0400 872550
Antti Ruha p. 050 3068879

Ylivieska, Kiskotie 3
Miika Kangaskorte 040 8320300
Erkki Jussila p. 040 5151361

Sähköpostit muotoa
etunimi.sukunimi@haka-traktori.fi

Ajankohtaista

Isokenkäisten Klubi on Vuoden kehittyvä maaseutumatkailuyritys 2016

Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry ja Lomalaidun ry myönsivät Vuoden kehittyvä maaseutumatkailuyritys -tunnustuksen kuusamolaiselle Isokenkäisten Klubille. Perheyrittystä luotsaavat toisen sukupolven matkailuyrittäjät, sisarukset Katja Vira ja Sirpa Kämäräinen. He tarjoavat vierailleen unohtumattoman lomarupeaman, jota leimaa vieraanvaraisuus ja koskematon luonto.

Kuusamolaisen Isokenkäisten Klubin tarina alkaa jo vuodesta 1974, jolloin Aimo Kämäräinen osti Akson tilan. Yritys aloitti matkailutoiminnan vuonna 1990, kun Kämäräisten

mökkiasiakkaat halusivat retkeillä lähiympäristössä. Moottorikelkkakuljetukset johtivat nopeasti toiminnan laajentamiseen ja mökki-, kota- sekä savusaunapalvelujen tarjontaan.

Sirkka ja Aimo Kämäräinen pyrkivät matkailuyritystä maatilan töiden ohessa vuoteen 2004 saakka. Vuonna 2004 tehtiin sukupolvenvaihdos maatilalla ja samalla tyttäret

Sirpa Kämäräinen ja Katja Vira otivat pääosaan Isokenkäisten Klubista. Nykyään päätoimialana on matkailu.

käyntiin Isokenkäisten Klubin päärakennuksen rakennushanke. Tällä hetkellä majoitustilaa on 50 hengelle ja tilausravintola Klubi palvelee remontin jälkeen 80 asiakasta. Savusaunan makeista löylyistä nauttii noin 15 henkeä kerrallaan, kertoo Sirpa Kämäräinen.

Isokenkäisten klubi on todellinen ja aito perheyrittys. Kun omalta tilalta laitettiin lihakarja pois vuonna 2006, on koko perhe keskittynyt matkailubisnekseen. Kotitalta tulee juurekset ja marjat, yhdessä toteutetaan asiakkaiden toiveita Isokenkäisten klubilla.

- Yhdessä tätä viemme eteenpäin, Katja Vira sanoo. Tällä hetkellä mukana on myös Katjan puoliso, joka auttaa pitämään paikkoja kunnossa. Äiti leipoo, kutoo, poimii kerää ja säilöo.

- Hän on tuvan henki. Jokainen tänne talvilomaansa viettämään tuleva saa äidin kutomat sukat jalkaansa ja mukaansa, Sirpa sanoo. Vieraista on ihana nähdä, kuinka sukat valmistuvat ja loman jälkeen he usein lähettävät maailmalta kuvia, joissa he poseeraavat Sirkka-mummun villasukat jalassa.

Ulkomaalaiset kaipaavat paikallista villiruokaa ja rauhaa

Talviesonkina asiakkaista 90 prosenttia on kansainvälisiä vieraita, etenkin Ranskasta, Hollannista, Belgiasta sekä saksankielisistä maista. Yhteistyö Keski-Euroopan matkajärjestäjien kanssa alkoi kymmenisen vuotta sitten. Tulevaisuuden kohdeyhtymäksi ja tavoitteekseen yrittäjät nimeävät aasialaiset ja toiveena on asiakasvirtaa sieltä ympäri vuoden.

Haastattelupäivänä pihasta luontoon laavuyötä viettämässä oli lähdössä yhdeksän henkinen naisryhmä Australiasta.

- He etsivät aitoa luontoa, ja haluavat pöytänsä aitoa, paikallista ja puhdasta ruokaa, kertoo Sirpa Kämäräinen. Katja Vira jatkaa, että on vaikeaa saada heitä uskomaan, että mehu jota he juovat on tehty marjoista, joita kasvaa tuossa metsässä ihan vieressä.

- Kerromme aina vieraille mistä ruoka tulee, että porkkanat ja perunat tulevat omalta kotitalta, marjat sienet, sekä riista tuosta viereisestä metsästä. Sen lähempää ruoka ei voi tulla, se

Isokenkäisten Klubi pyrkii kehittämään jatkuvasti. Yritys on mukana Visit Finlandin Laatuohjelmassa, ja on saanut siitä laatusertifikaatin

- Varsin suurikenkäiset Suomen päättäjät olivat asiakkaina ensimmäisinä vuosina. He saapuivat moottorikelkoilla ja nauttivat avotulella valmistetun illallisen kodassa, jonne ruoka tuotiin kotimaatilalta, Kiviperästä, kertoo isäntä Aimo Kämäräinen.

- Savusaunan lempeät löylyt auttoivat vieraat uneen kodassa tai puolijoukkueitella. Kelkkahaalareita oli vaikea saada kuiviksi karuissa olosuhteissa, joten pian tarvittiin haalareiden kuivaushuone. Siitä lähti

Haastattelupäivänä pihasta luontoon laavuyötä viettämässä oli lähdössä yhdeksän henkinen naisryhmä Australiasta.

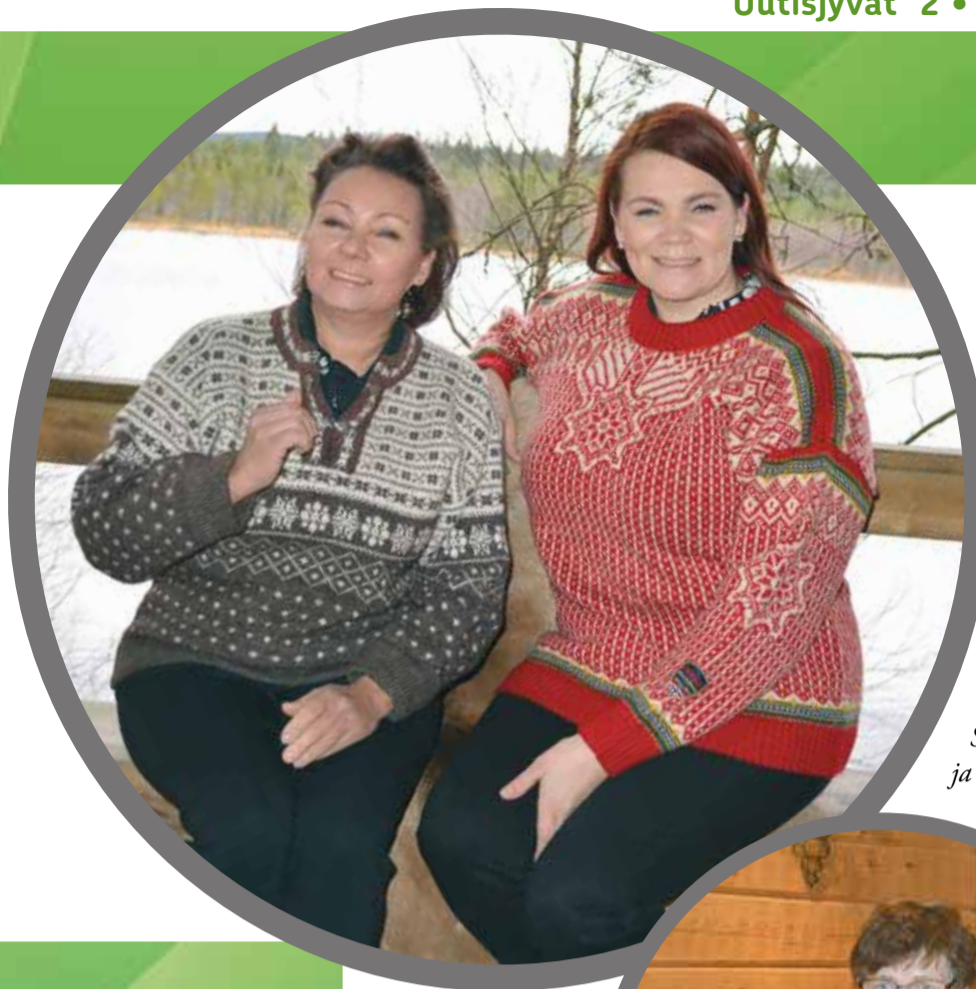
on aitoa villiä ruokaa, Katja nauraa. Palvelut tuotetaan yhdessä alueen matkailuyrittäjien kanssa. Nytkin yhteistyökumppani, safariyrittäjä lähti viemään naisia luontoyötä viettämään.

Isokenkäisten Klubi pyrkii kehittämään jatkuvasti. Yritys on mukana Visit Finlandin Laatu-tonni-ohjelmassa, ja on saanut siitä laatusertifikaatin. Syksyllä 2015 Sauna from Finland ry myönsi ensimmäiset Authentic Finnish Sauna Experience -sertifikaatit suomalaisille saunoille. Isokenkäisten Klubin perinteinen savusauna sai sertifikaatin kahdeksan ensimmäisen joukossa.

Isokenkäisten Klubi sekä yrittäjäsisarukset ovat aktiivisia toimijoita

erilaisissa hankkeissa ja järjestöissä sekä niiden luottamuselimissä. Tiiviissä yhteistyössä Kuusamon alueen matkailuyrittäjien kanssa yritys on kehittänyt mm. Saunatourin, joka on valittu yhdeksi Visit Finlandin kärkituotteeksi. Lisäksi yritys jalostaa ja kehittää Wild Food -brändin alla paikallisia metsien ja vesistöjen antimia vaativaankin makuun.

Siskokset kertovat haluavansa tehdä työtä, johon uskovat, jonka osaavat ja jota haluavat kehittää. He palvelevat vieraita ympäri maailmaa henkilökohtaisesti ja taitaan tavan kertoa ja suositella Kuusamosta kaiken kokemuksen arvoisen. Siskokset ovat ylpeitä kuusamolaisista juuristaan.

Perheyrittystä luotsaavat toisen sukupolven matkailuyrittäjät, sisarukset Sirpa Kämäräinen ja Katja Vira.

Fakta:

Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry www.smmmy.fi ja Lomalaidun ry www.lomalaidun.fi hallituksineen haluavat rohkaista nuoria jatkajiksi ja kannustavat heitä kehittämään maaseutumatkailua.

Huomionosoituksena tästä myönnetään yritykselle/henkilölle/henkilöille Vuoden kehittyvä maaseutumatkailuyritys -tunnustus. Valinnassa huomioidaan innovatiivisuus ja rohkea ote yrityksen kehittämiseen. Palkittava voi olla uusi yrittäjä, joka aloittaa tyhjältä pöydältä tai toimivan yrityksen jatkaja, joka on lähtenyt kehittämään yritystä selkeästi uusille urille. Palkinnolla halutaan kannustaa nimenomaan uutta yrittäjäsukupolvea ryhtymään maaseutumatkailuyrittäjiksi.

Sirkka-mummu on tuvan henki, jonka käsissä valmistuvat herkulliset tarjoilut ja lämpimät villasukat vieraille.

KANTRI

MAATILAN VAKUUTUS

Turvallisuutta ja mielenrauhaa maataloille.

Kolme hyvää syytä ottaa LähiTapiolan Kantri maatalan vakuutus

1. Saat käyttöösi parhaat maa- ja metsätalouden vakuutusasiantuntijoiden palvelut sekä uuden johtavan maatalan vakuutuksen, Kantrin.
2. Parhaat ja laajimmat henkilövakuutusratkaisut ovat käytössäsi.
3. Traktoriin kiinnitetyn uudehkon (alle 6 vuotta) työkoneen rikkouduttua korjauskelvottomaksi, saat tilalle uuden koneen.

www.lahitapiola.fi

Palveluntarjoajat: LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, LähiTapiolan alueyhtiöt, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiola Varainhoito Oy (LähiTapiolan rahastoja hallinnoi FIM Varainhoito Oy).

Järjestöuudistus astui voimaan, onnistuuko yhteistyö?

MTK Kuusamon ja Kuusamon MHY:n yhteistyö toimii

Taina Laukkanen-Ervastin ja Maunu Kilpivaaran yhteistyö sujuu mutkattomasti.

MTK on ollut uudennäköinen järjestö jo vuoden 2015 alusta, kun metsänhoitoyhdistysten jäsenöitymiset suoraan Keskusliittoon astuivat voimaan. Samalla työnsä aloittivat maakunnissa Keskusliiton palveluksessa olevat metsä- ja ympäristöasiantuntijat. Tuolloin linjattiin, että toiminnan muuttumisen yksi tärkeä osa-alue on maataloustuottajayhdistysten, MTK-liiton ja metsänhoitoyhdistysten yhteistyön kehittäminen.

MTK toiminnanjohtaja Antti Sahi ehdotti tuolloin, että joka maakunnassa olisi alueellinen metsävaliokunta, jonka kautta voitaisiin käsitellä yhteistyökysymysten lisäksi vaikuttamista maakuntaliittoon, ELY-keskuksiin ja alueen kansanedustajiin.

Lähtökohdittain eroja on toiminnallisuudessa. Alueellista metsänhoitoyhdistystä johdetaan toimistossa usean ihmisen voimin, mutta MTK:n alueelliset yhdistykset toimivat vapaaehtoisuuden pohjalta. Myös jäsenyydet puhuttavat. Vuosi 2015 oli ensimmäinen vuosi, jolloin metsänhoitoyhdistykset keräsivät normaalit vapaaehtoiset jäsenmaksut. Sekä tuottaja- että metsänhoitoyhdistysten jäsenmaksulaskut tulevat aina kevään aikana. Jäsenmaksujen suuruudesta on tehty päätökset jo edellisenä syksynä yhdistysten kokouksissa.

Yhteisellä asialla eri tavoittein

MTK Kuusamon puheenjohtajalle Taina Laukkanen-Ervasti ja MHY Kuusamon toiminnanjohtaja Maunu Kilpivaaralle yhteistyö on luontevaa.

- Vaikka yhdistykset ovat erilaisia ja tarjoavat jäsenilleen erilaisia palveluita, niin saman porukan puolesta tässä töitä tehdään, Taina Laukkanen-Ervasti sanoo.

- MHY Kuusamon toiminta-alueella toimii vain yksi MTK tuottajayhdistys. Tämä tietysti selkeyttää käytännön yhteistyötä, Maunu Kilpivaara sanoo. Monet metsänhoitoyhdistykset toimivat usean kunnan ja näin ollen usean tuottajayhdistyksen alueella.

- Meillähän on jopa maakunnan kokoisia metsänhoitoyhdistyksiä, Pohjois-Suomessakin suurimpien metsänhoitoyhdistysten alueella voi olla 5-10 tuottajayhdistystä. Tämä tietysti hajottaa yhteistyötä, kun toimijoita ja yhteistyön tekijöitä on niin monta, Kilpivaara jatkaa.

Tuottajayhdistysten jäsenet saavat tietoa ja apua maataloudesta ja siihen liittyvien asioiden hoidossa sekä tarjoavat huomattavan tärkeän mahdollisuuden kokoontua yhteen samoista asioista kiinnostuneiden ihmisten kanssa.

- Tuottajayhdistys on läheinen ja läsnä viljelijän arjessa, Taina Laukkanen-Ervasti sanoo. Lisäksi tuottajayhdistykset auttavat omia jäseniään huolehtimalla kuntayhteistyöstä.

- Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi eläinlääkintäasioiden ja kuntien hankintapolitiikan päätöksiin vaikuttamista, Laukkanen-Ervasti jatkaa.

- Maataloustuottajayhdistysten jäsenet saavat myös omia jäsenetuja, joita pelkkä metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys ei heille tarjoa.

Yhdistysten yhteisen pilkkikipailun 2016 voittajat kokoontuivat yhteiskuvaan. Miesten ja naistensarjan voittajat olivat samasta perheestä, Heli ja Harri Säkkinen.

löt ja perheenjäsenet, henkilöjäseniä Kuusamossa on reilu kymmenen eli ei merkittävästi. Keskimääräinen peltopinta-ala on 29,8 hehtaaria.

- Keskimääräinen metsäpinta-ala tiloilla on 100,08 ha. Tästä voit huomata, kuinka tärkeä metsäpinta-alan osuus on meidän jäsenmaksukertymässä jäseniltä yhdistykselle, Laukkanen-Ervasti sanoo. Kuusamossa päätuotantosuunta on maito, sitten metsä ja kolmanneksi liha.

Metsänhoitoyhdistyksessä on 3046 jäsentä, kokonaisala on 335 280 hehtaaria, josta metsäalaa on 211 223 hehtaaria.

-Metsänhoitoyhdistyksen tavoitteena on auttaa metsänomistajaa saavuttamaan erilaiset metsään kohdistuvat odotukset, Kilpivaara summaa. Yhdistyksen haasteena on tänä päivänä myös se, että iso osa metsän omistajista asuu muualla.

- Meillä Kuusamossa lähes 60 prosenttia metsänomistajista asuu täällä, Kilpivaara sanoo.

tävät yhdessä ja erikseen alueen maaja metsätalousyhdistyksiä. Vaikka tiukoista edunvalvonnallisista asioista keskustellaankin yhdessä paljon, niin yhdistykset järjestivät jo toisen kerran yhteisen pilkki- ja ulkoilutapahtuman Maalislauantain. Se toteutettiin keväällä yhdessä alueen yrittäjien Kuusamon Uistimen, Lähitapiolan ja Säästöpankin kanssa.

- Se oli onnistunut tilaisuus, lapsille oli poniratsastusta ja paikalla oli motosimulaattori, jota oli mahdollisuus kokeilla, Kilpivaara luettelee.

- Oli meillä myös jouluihin Gaala, muistuttaa Laukkanen-Ervasti. Juontajina toimivat Tom Pöysti ja Taina Laukkanen-Ervasti.

- Enpä tiedä kummalle naurettiin enemmän, sukkauttaa Kilpivaara. Ja iloinen nauru täyttää kokoustilan huoneen.

Teksti: Tuula Uitto

Kuvat: Maunu Kilpivaara ja Tuula Uitto

Maunulle ja Tainalle yhteistyö on luontevaa

Maunu Kilpivaaran ja Taina Laukkanen-Ervastin kemiat toimii. Juttua tulee ja huumori on yhteistä, mikä varmasti auttaa muunkin yhteistyön tekemistä. Ihmisistähän yhteistyössäkin on viime kädessä kysymys. Rovaniemeltä kotikunnille palannut energiainsinööri ja Karjalasta Brysselin kautta Kuusamoon maatalonemänäksi päätyneet kotitalousopettaja ve-

Voittajan on helppo hymyillä, kuvassa vuoden 2015 naistensarjan voittaja.

Yhdistysuutisia

MTK Kajaani ja Vuolijoki yhdistyvät

Kajaani ja Vuolijoki ovat tehneet yhteistyötä jo vuosien ajan. Kolme vuotta yhdistyksillä on ollut yhteinen puheenjohtaja.

- Olemme järjestäneet yhdessä pikkujouluja, retkiä, tehneet tiedotuslehden ja vierailleet toistemme 70-vuotis juhlissa sekä pitäneet yhteisiä johdotokunnan tapaamisia, kertoo MTK Kajaanin yhdistyksen sihteeri Päivi Sivonen. Tällä hetkellä MTK Kajaanilla ja MTK Vuolijoella on yhteisten tapaamisten lisäksi yhteinen puheenjohtaja Ahti Pussinen.

- Yhdistymisestä meillä on ollut puhetta jo pitkään ja lopulta johtokunnat yhteisessä kokouksessa päättivät aloittaa yhdistymisen. Yhdistyminen toteutuu nyt vuoden vaihteessa, Ahti Pussinen sanoo.

Vuolijoki liittyi Kajaanin kaupunkiin vuonna 2007. MTK-Vuolijoki liittyi MTK-Kajaanin yhdistykseen 1.1.2017. Yhteistyön vuosina on harjoiteltu ja valmisteltu isona yhdistyksenä toimimista. Yhteistyö on hyödyllistä myös siksi, että tekijät vähenevät koko ajan.

- Tällä hetkellä Vuolijoella ollaan aktiivisempia kuin Kajaanissa, Pussinen toteaa. Hän on iloinen lopullisesta yhdistymisestä.

- Jo nytkin toimivan yhteistyön myötä toiminta on monipuolistunut ja olemme tutustuneet uusiin ihmisiin, lisää MTK Vuolijoen sihteeri Kaisa Haataja. Kaikista tapahtumista ja retkistä on tiedotettu ja mukaan on kutsuttu molempien yhdistyksien jäseniä. Tiedotus on tapahtunut

sähköpostitse ja Facebookissa, kuten MTK-Vuolijoki Facebook sivuilla.

- Tosiasia on, että 50 kilometrin välimatka laittaa kuitenkin omat haasteensa erityisesti lypsykarjan pitäjille, jos tapahtumat ovat työaikaan, hän jatkaa.

Yhteen viilautumista ovat auttaneet yhteiset vapaa-ajan tapahtumat, kuten vaikkapa pääsiäiskokko ilta.

- Lisäksi kevään aikana meillä oli yhteinen keilailta kerran kuussa. Tämä keilailta jatkuu taas nyt syksyllä, ensimmäinen kerta on ensi viikolla, Päivi Sivonen kertoo.

Teksti: Tuula Uitto

Kuvat: MTK Vuolijoki

Keilauskuvaa on viime toukokuussa pidetystä haastekeilauksesta. Kajaani haastoi naapuriyhdistyksiä leikkimieliseen keilauskisaan. Joukkueita kisassa oli Kajaanista, Vuolijoelta, Sotkamosta ja Paltamosta.

Pääsiäiskokko toteutettiin yhdessä ja sen ympärille kokoontui mukavasti väkeä.

Myös yhteistä ulkoilupäivää vietettiin talvella.

Liitto valmistautuu vuonna 2017 pidettäviin 100 v juhliin - kuvassa entisiä luottamus- ja toimihenkilöitä tutkimassa vanhoja valokuvia ja elokuvia. Kuvassa oikealla liiton pitkäaikaiset toimihenkilöt järjestöagologi Eino Merilä ja toimistos sihteeri Mirja Heikkinen. Ajankohta elokuu 2016.

Kansanedustaja ja maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsen Tytti Tuppurainen tutustumassa Limingassa MTY Luukisen parsinavettaan elokuussa 2016. Kuvassa vasemmalta Tytti Tuppurainen sekä Hanna, Pekka ja Liisa Luukinen.

MTK:n koululähtökoulutuksen osallistujia Rokualla syyskuussa 2016. Vasemmassa seisomassa kouluttaja Sakari Alasuutari keskusliitosta.

KIVENNÄIS- JA ERIKOISREHU-KAMPAJNA

MAAN PARHAISTA ANTIMISTA

Tiedossa loistava kivennäissyksy

Kun tilaat 1 000 kg

rakeisia kivennäisiä, erikoisrehuja ja Premi-Tähti-kivennäisiä tai 2 000 kg muita jauheisia kivennäisiä kerralla

Kaupan päälle

Ledlenser iSEO 5R -otsavalaisin

Ammattilaisille kehitetty Ledlenser iSEO 5R -otsavalaisin pitää kätesi vapaina työtehtäviä varten. Valotehoa jopa 180 lumenia ja 120 metriin asti. Valaisimen mukana kypäräkiinnikkeet ja -klipsit.

Kampanja voimassa: 1.9.-31.10.2016 Lisätiedot kampanjasta: www.kinnusenmylly.fi

Myynti: maatalouskaupat

Murrontie 2
91600 Utajärvi
p. 08 514 4700
www.kinnusenmylly.fi

Hankeutisia

MAASEUDUN KASVUPOLKU®

MAASEUDUN TULEVAISUUS MUODOSTUU ELINVOIMAISISTA JA KASVAVISTA YRITYKSISTÄ

Maaseutu tarvitsee monialaista osaamista nyt ja tulevaisuudessa kehittyäkseen. Maaseudun Kasvupolku® tarjoaa mahdollisuuden pölyttää omia ajatuksia ja hankkia uutta osaamista yritykseesi. Kasvu vaatii käsipareja – kaikkea ei tarvitse tehdä itse. Maaseutu tarjoaa paljon yrittämiselle, nyt on aika tarttua mahdollisuuksiin!

Maaseudun Kasvupolun kumppanit haluavat kannustaa sinua hakemaan uusia ideoita, ajatuksia sekä innovaatioita maaseudulla yrittämiseen. Yrityksesi voi olla jo pidempään toiminut tai vasta keksitty idea - Kasvupolulle ovat tervetulleita kaikki maaseudun yrittäjät!

KasvuOpen®

Ilmoittaudu
mukaan starttiin:
[https://www.lyyti.in/
MaaseudunKasvupolkustartti](https://www.lyyti.in/MaaseudunKasvupolkustartti)

MAASEUDUN UUDET BISNESMAHDOLLISUUDET ESIIN!

Maaseudun Kasvupolku® käynnistyy! Kasvupolulle valitaan 15 suurimman kasvupotentiaalin omaavaa, maaseudulta ponnistavaa yritystä, jotka saavat kahden päivän ajan maksutonta sparrausta Suomen liike-elämän asiantuntijoilta. Nämä kokeneet myllärit auttavat yrityksiä löytämään **kasvun eväitä ja kontakteja**.

Kasvu Open on Suomen suurin yritysten kasvun sparrauskilpailu. Se on kansanliike, joka tuo kasvun kaikkien ulottuville. Se valjastaa maan parhaat asiantuntijat, näkemyksellisimmät sijoittajat ja kokeneimmat yrittäjät pohtimaan juuri sinun yrityksesi kasvun mahdollisuuksia – maksutta.

STARTTI
27.10.2016
klo 12-12.45
Jyväskylä

Startti järjestetään osana Kasvu Open Karnevaalia. Räväkkä läpileikkäus kasvun haasteisiin ja esimerkkeihin onnistuneista kasvatariinoista.

KIITORATA I
16.2.2017
klo 8-16

Sparrausta yritysten kasvuunneitellemille. Tulet tapaamaan useita eri sparraajia Kasvupolun aikana. Sparrausteemoina muun muassa rahoitusvalmius, myynti & markkinointi, johtaminen, strategia, sopimukset ja asiakkuudet.

KIITORATA II
15.3.2017
klo 8-16

FINAALI
16.6.2017
Seinäjoki

Maaseudun Kasvupolku® -finalistit esittäytyvät Farmari-maatalousnäyttelyssä. Kasvupolun tuomariston edustajat mukana paneelikeskustelussa ja kasvupolun voittajan julkistamisessa.

4 FAKTAA KASVU OPENISTA

Keskitymme liiketoimintaan — Kasvu Openissa ratkaisee idea, sen markkina-mahdollisuudet ja monistettavuus.

Kasvun rock-tähdet käytössäsi — Mylläreinä sinua sparraavat Suomen menestyneimmät yrittäjät, kasvuasiantuntijat ja sijoittajat – talkoohengessä.

Yritykselle aina maksuton — Kasvupolulla saat neljän päivän aikana arvokasta tukea liiketoiminnallesi täysin ilmaiseksi.

Tosissaan hauska — Teemme kaikki intohimoisesti töitä kasvun eteen, mutta Kasvu Openiin voit tulla ylin nappi auki.

HAE MUKAAN! HAKU ON AUKI 27.10.2016-16.1.2017

Lisätietoa Kasvupolusta ja ohjeet hakemiseen:
www.kasvuopen.fi/hae
<https://www.kasvuopen.fi/kasvupolun/maaseudun-kasvupolku>
https://www.lyyti.fi/reg_2016/maaseudun-kasvupolku

MIKSI HAKEA MUKAAN KASVU OPENIIN?

BioGTS Oy on bioenergiaratkaisujen ja energiatehokkaan rakentamisen asiantuntijayritys. BioGTS on kehittänyt uuden biojalostamoteknologian jätteperäisten materiaalien hyödyntämiseksi energian, polttoaineiden, lannoitteiden ja kemikaalien tuotannossa

”Biotalous Kasvupolun Kiitoratapäivät olivat kokemuksena mahtava. Saimme mylläreiltä kullannarvoisia vankkaan kokemukseen perustuvia neuvoja, näkemyksiä ja rakentavaa kritiikkiä yrityksemme liikeidean, toimintamallin ja kasvun eväiden arvioimiseen ja kehittämiseen. Pyrimme soveltamaan saatuja neuvoja päivittäisessä tekemisessä sekä hyödyntämään Kasvu Openin kautta syntyneitä verkostoja.”

Mika Rautiainen & Annimari Lehtomäki, BioGTS Oy

Biotalous Kasvupolku® -voittaja 2015

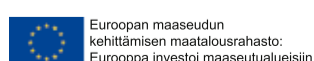

Paptic Oy on keuhällä 2015 VTT:ltä spin-offina lähtenyt yritys, jonka uusi patentoitu teknologia mahdollistaa uuden muullistavan puukuitutuotteen valmistuksen, jolla on muovinkaltaisia ominaisuuksia. Sillä voi korvata esimerkiksi muovikalvoa pusseissa ja pakkauksissa.

”Kauppatuilla ja brändinomistajilla on suuri tarve muovikalvoa korvaaville ratkaisuille, jotta he pystyvät vastaamaan kuluttajien lisääntyvään vaatimukseen ekologisesti kestävästä materiaaleista. Useissa maissa muovikalvoa ollaan kieltämässä ja verottamassa. Markkinapotentiaali on kansainvälisesti todella suuri, koska pelkästään Euroopassa käytetään vuosittain 100 miljardia muovipussia.

Tuomas Mustonen, CEO Paptic Oy

Fast Track Bio Kasvupolku® -finalisti 2015

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Ajankohtaista

Metsänhoitoyhdistysten valtuustovaalit marraskuussa

Metsänhoitoyhdistysten valtuustovaalit järjestetään postivaaleina 4.11–25.11.2016. Jokainen metsänhoitoyhdistys valitsee jäsenistöstään valtuuston seuraavaksi neljävuotiskaudeksi.

Vaalien järjestämisestä vastaa kunkin yhdistyksen vaalitoimikunta. Valmistelut ovat MTK:n kenttäpäällikkö Markku Ekdahlin mukaan lähteneet käyntiin hyvin. ”Ehdokasasettelu oli syys-lokakuussa vilkkaimmillaan.”

Ehdokkaiksi voivat asettua kaikki metsänhoitoyhdistysten jäsenet, jotka ovat olleet metsänomistajia tämän vuoden ensimmäisenä päivänä.

Valtuustoihin toivotaan mahdollisimman monipuolista edustusta erilaisista metsänomis-

tajista. Mukaan olisi hyvä saada sekä miehiä että naisia, nuoria ja kokeneempia metsänomistajia, paikkakunnalla asuvia ja etämet-sänomistajia. Aikaisemmat valtuustot ovat olleet pääsääntöisesti miesvoittoisia.

Ehdokkaiden koulutustaustalla ei ole väliä, vaan tavoite on saada osajia useammalta eri alalta, tärkeintä on kiinnostus metsänomistamiseen. ”Erityisesti naisia ja nuoria olisi hyvä saada mukaan”, toteaa Ekdahl.

Valtuuston tärkeimmät tehtävät ovat metsänhoitoyhdistyksen toiminnan ohjaaminen ja kehittäminen. Valtuusto päättää jäsenmaksusta sekä metsänomistajille tuotettavista palveluista ja niiden hinnoittelusta. Valtuustossa vaikutetaan myös metsänomistajien edunvalvontaan.

Metsänhoitoyhdistyksen valtuusto on myös hyvä ponnahduslauta metsänomistajaorganisaation valtakunnallisiin ja kansainvälisiin luottamustehtäviin.

Äänestysprosentti viime vaaleissa oli 34 prosenttia. Ekdahlin mielestä se on postivaaleiksi hyvä, mutta tavoitteena on kasvattaa sitä.

Vaalien mielenkiintoa ja äänestysvilkkautta lisää riittävä määrä hyviä ja mielenkiintoisia ehdokkaita. ”Tavoite on saada valittavien valtuutettujen määrään verrattuna vähintään kaksinkertaisesti ehdokkaita.”

Viimeinen päivä asettua ehdolle oli perjantaina 14. lokakuuta.

Postivaalit 4.-25.11.2016

Vaalien tulos julkaistaan 5.12.

Lupa muutokseen –hanke aktivoi maatilayrityksiä kehittämiseen

Hankkeen tavoitteena on tukea muutosprosesseja läpikäyviä ja kehittämishaluisia maatilayrityksiä koko Pohjois-Pohjanmaan alueella. Erityisesti halutaan tavoittaa ne yrittäjät, jotka ovat harkinneet yritystoiminnan lopettamista tai ovat lähitulevaisuudessa käymässä läpi muuta muutosprosessia yritystoiminnassaan. Tarkoituksena on saada yrittäjä miettimään huolellisesti omia vaihtoehtojaan muutostilanteissa, ja sitä myöten parantaa yrittäjän valmiuksia hallita ja johtaa muutosprosessia. Samalla varmistetaan yritystoiminnan jatkuvuus niin, että esimerkiksi lopettavan yrittäjän tuotannon resurssit tulisivat hyödynnettyiksi myös jatkossa.

Lupa muutokseen -hanke kokoaa maatilayrittäjiä yhteen, jotta yrittäjät saavat muodostettua hyödyllisiä ryhmiä ja verkostoja. Niissä toimissaan yrittäjät saavat vertaistukea ja mahdollisesti myös kumppaneita yritystoimintaan ja kehittämistoimiin. Aktivoituminen erilaisten vaihtoehtojen pohdintaan ja

kasvatavien verkostot parantavat yritystoiminnan hallintaa ja lisäävät sitä myöten yrittäjän jaksamista ja hyvinvointia. Hyvinvointi kulkee hankkeessa läpileikkaavana teemanäkökulana koko toteutusajan.

Hanketta toteuttavat yhdessä Oulun ammattikorkeakoulu (hallinnoija) ja MTK-Pohjois-Suomi. MTK-Pohjois-Suomen asiantuntijajoukko on sukupolvenvaihdoksista ja yrittäjille suunnattujen tukimahdollisuuksien hyödyntämisestä sekä järjestön kattavien verkostot ja hyvät yhteydet maatilayrittäjiin ovat tärkeässä roolissa Lupa muutokseen -hanketta toteuttaessa.

Lupa muutokseen -hanke on 2-vuotinen (1.9.2016–31.8.2018). Hankkeeseen otetaan mukaan maatilayrittäjiä riippumatta tuotantosuunnasta tai yrityksen koosta. Erityisesti jo pitempään yritystoimintaa pyörittäneillä voi olla Lupa muutokseen -hankkeen toimenpiteille tilausta, mutta hankkeeseen toivotaan osallistujia myös nuorten ja vasta-aloittaneiden maatilayrittä-

jen joukosta. Lisäksi hankkeen toimintaan ovat tervetulleita yrittäjät, joilla yritystoiminta pyörii hyvin, mutta jotka kaipaisivat toimintaansa jotakin uutta.

Hanke järjestää toiminta-aikanaan useita aktivointitilaisuuksia eri puolilla maakuntaa. Näissä tilaisuuksissa maatilayrittäjillä on mahdollisuus perehtyä hankkeen aihepiireihin ja tulla sitten mukaan siihen pienryhmään, jonka aihealue häntä kiinnostaa. Aktivointitilaisuuksien ja pienryhmätoiminnan tavoitteena on aktivoita maatilayrittäjiä pohdintaan uusia toimintamuotoja ja kehittämistapoja. Yrittäjät pohtivat niitä oman yrityksensä kannalta, päättävät parhaasta ratkaisusta ja hakevat tarvittaessa ulkopuolista asiantuntija-apua muutosprosessin läpiviemiseen. Hankkeen rahoitus tulee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

Sirpa Laitinen
järjestöagronomi,
projektisuunnittelija
MTK-Pohjois-Suomi
p. 044 339 2319
sirpa.laitinen@mtk.fi

Päivi Vitikka
projektipäällikkö
OAMK
p. 040 651 7180
paivi.vitikka@oamk.fi

Maataloustuottajain
Pohjois-Suomen liitto
MTK MTK-Pohjois-Suomi ry

YHDISTYSTEN SYYSKOKOUKSET 2016

Yhdistys	pvm	klo Paikka
Pudasjärvi	ti.1.11	11 Liepeen väentupa, Liepeentie
Ruukki	ti.1.11	19 Siikajoen kunnanvirasto, Ruukki
Pyhäntä	ke. 2.11	11 Tavastkengän koulu
Haapavesi	to 3.11	10 Haapaveden ammattiopisto, Nora, Kytökyläntie 260
Siikajoki	to.3.11	18 Törmälän tila
Kiiminki, Ylikiiminki	to.3.11	19 Ylikiimingin asukastupa, Harjutie 18
Kestilä, Rantsila, Pulkkila, Piippola	to.3.11	19 ROM Rantsila osk / Vanha meijeri, Paavolantie 10, 92500 Rantsila
Haapajärvi	to.3.11	19 Jedu, Haapajärven ammattiopisto, Erkkiläntie
Kärsämäki	pe.4.11	10 Konttila, Pomojentie 5
Puolanka	la.5.11	12 Kempasvaara, Kempasvaarantie 10
Lumijoki	ti.8.11	19 Lumijoen NS, Ylipääntie
Nivala	ke.9.11	10 MTK:n kokoustila, Kalliontie 18
Paltamo	ke 9.11	12 Kainuun Opisto Mieslahti. Lounas klo 11.30
Muhos, Utajärvi	ke.9.11	19 Merilän Kartano
Vaala	ke. 9.11	19 Ruununhelmi
Merijärvi	pe. 11.11	10 Ristivuori
Iinseutu	ma.14.11	10 Yli-Ii, kirjastotalo
Suomussalmi	ma.14.11	10 Seurahuone, Kauppakatu 7
Hailuoto	ti.15.11	10 Osuuspankki kokoushuone
Pyhäjoki	ti.15.11	10 Vanhustentalo, kerhohuone
Vihanti	ti.15.11	11 Meijerin Pirtti
Liminka, Tyrnävä, Alatemes, Temmes	ti.15.11	19 Hannuksen Piilopirtti
Sotkamo	ke.16.11	10 Kotileipomo Herkkusuu, Rimpilännientie 23.
Kuusamo	ke.16.11	11 Kaupungintalo, valtuustosalin takaosa
Oulainen	to.17.11	19 Törmänhovi
Ristijärvi	to.17.11	19 Pyn talo
Taivalkoski	pe.18.11	10 Taivalvaaran monitoimitalo, Hiihtokeskuksentie 4
Pyhäjärvi	pe.18.11	19 Hotelli Pyhäsalmi
Kuhmo	ma.21.11	10 Osuuspankki kokoushuone
Hyrnsalmi	ma. 21.11	19 Kunnantalo, valtuustosalin
Haukipudas	ti. 22.11	10 Jatuli, takkahuone
Kajaani, Vuolijoki	ke. 23.11	12 Impilinna Seppälä. Lounas klo 11.00
Oulunseutu	ke. 23.11	19 Neste Maikkula
Raahenseutu	to. 24.11	19 Raahen Hovi

MTK-Haukipudas:

Kokouksessa käsitellään museorakennuksen ja irtaimen kaluston lahjoitus.

MTK-Kajaani:

Sääntömuutoksen toinen käsittely. MTK-Kajaanin ja MTK-Vuolijoen yhdistyminen.

MTK-Vuolijoki:

Yhdistyksen lakkauttaminen. Toinen käsittely.

MTK-Suomussalmi:

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta.

Liiton syyskokous ma. 28.11.2016 klo 11.00 Rokua health & spassa kokousta ennen ilmoittautuminen ja ruokailu alkaen klo 10.00

JOHTOKUNNAN VASTUUYHDISTYKSET:

Jari Ahlholm: Kärsämäki, Vihanti, Haapavesi, Piippola

Tuija Korhonen: Sotkamo, Kuhmo, Kajaani, Vuolijoki, Vaala

Urpo Heikkinen: Oulunseutu, Iinseutu, Hailuoto, Haukipudas, Ylikiiminki, Kiiminki

Lassi Keränen: Hyrnsalmi, Suomussalmi, Paltamo, Ristijärvi

Hemmo Turpeinen: Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Puolanka

Eija Kodis: Pyhäntä, Nivala, Merijärvi, Oulainen

Hanna Luukinen: Alatemes, Liminka, Tyrnävä, Temmes, Utajärvi, Muhos, Lumijoki

Tiina Pietikäinen: Haapajärvi, Pyhäjärvi

Tuomo Tamminen: Kestilä, Pulkkila, Raahenseutu, Rantsila, Ruukki, Pyhäjoki

Sauli Joensuu: Nuorten kerhot, Siikajoki

PELKÄSIN

vuosia mennä hammaslääkäriin,
ROHKAISIN itseni ja soitin AARIAAN.

Aariassa hampaani hoidettiin nukutuksessa, alan ammattilaisten hyvässä hoidossa. Tällä hetkellä olen erittäin tyytyväinen ja jatkossa huolehdin hampaistani hyvin sekä käytän Aarian hammaslääkäripalveluja.

Kiitos Aarialle!

Soita 08 534 8100 tai varaa aika netin kautta.

AARIA
HAMMASLÄÄKÄRIASEMA - HAMMASSAIRAALA
Olemme oululainen perheyrittys
Kirkkokatu 27, A 51, 5. krs OULU | P.(08) 534 8100
ma-pe 7.30-20 la 9-13 su 10-13 | www.hammas-aria.fi

Olemme
avoimna myös
LAUANTAISIN JA
SUNNUNTAISIN

**Auktorisoidut kiinteistöarvioijat
Tie- ja lunastuskorvausarvioinnit
OULU**

AKA Vesa Hakola 020 7411 064
vesa.hakola@arviointikeskus.fi

**Ympäristöoikeuteen ja maatilojen lakiasioihin
erikoistuneet lakimiehet
SEINÄJOKI**

VT Lauri Pakka 020 7411 066
lauri.pakka@arviointikeskus.fi

**MTK Pohjois-Suomen Maaseutu
Harava-hanke järjestää
joulukuussa seuraavat tilaisuudet:**

**1.12. klo 9.30 - 13.30 Maatila osakeyhtiönä yritysmuoto-miniseminaari
Kainuun opistolla (Tahvintie 4, 88380 Mieslahti)**

Tilaisuudessa mm.

- Verojohtaja Timo Sipilä MTK:sta : Yhtiömuodon vaikutukset verotukseen
- Osuuspankin edustaja: pankin näkökulma yhtiöittämissä
- MELA:: Yhtiömuodon vaikutukset sosiaaliturvaan

Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton. Tiedustelut ja ilmoittautuminen (myös erityisruokavalio) 23.11 mennessä:
heidi.kumpula@mtk.fi tai tekstiviestillä 040 021 8720.

**SPV ja investointi-info 9.12 klo 9.30 - 14.00 Impilinnassa
(Kirkkoahontie 94, 87910 Linnantaus)**

Tilaisuudessa mm.

- Sukupolvenvaihdoksen suunnitteluun riittävästi aikaa, johtaja Osmo Tiikkainen Kainuun ProAgria
 - Avioehtosopimuksen, testamentin ja edunvalvontavaltuutuksen merkitys jatkajalle ja luopujalle, lakimies/varatuomari Haasanen Kyösti, Säästöpankki Optia
 - Sukupolvenvaihdoksen ja investoinnin rahoitus pankin näkökulmasta Matti Mentilä, konttorinjohtaja, Optia Säästöpankki
 - Sukupolvenvaihdoksen ja investointeihin saatavana rahoitusta Eeva Heikkinen, yritystutkija, Kainuun ELY-keskus
- Lisäksi puheenvuoro MELA:n asiamieheltä sekä viljelijäpuheenvuoro.

Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton. Tiedustelut ja ilmoittautuminen (myös erityisruokavalio) 1.12. mennessä:
heidi.kumpula@mtk.fi tai tekstiviestillä 040 021 8720.

